

ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ТА МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
НАВЧАЛЬНО-ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ НА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТТЯХ З
ДИСЦИПЛІНИ «СТРАХОВІ ПОСЛУГИ»

Кокоша В.М., викладач Технологічно-економічного коледжу Білоцерківського НАУ

Перехід України до Європейських стандартів освіти – це в широкому розумінні частина загального повороту держави обличчям до людини, оскільки, насамперед, індивідуальний підхід до студента якісно відрізняє європейську освіту. Це-перш за все, нова тенденція освітньої діяльності, нові підходи до побудови навчально-виховного процесу, новий тип відносин між викладачем та студентом, інноватика, яка притаманна всьому суспільству, запроваджується і до освітньої сфери. Саме такі знання та вміння дає практична підготовка студентів, особливо це стосується спеціальних економічних дисциплін, зокрема, навчальної дисципліни «Страхові послуги». Правильно організовані практичні заняття мають важливе виховне та практичне значення, реалізують дидактичний принцип зв'язку теорії з практикою і орієнтовані на вирішення наступних завдань: - поглиблення, закріплення і конкретизацію знань, отриманих на лекціях і в процесі самостійної роботи; - формування практичних умінь і навичок, необхідних в майбутній професійній діяльності; - розвитку умінь спостерігати та пояснювати явища, що вивчаються; - розвитку самостійності, креативного мислення, аналітичного розв'язання економічних проблем сучасності; - нестандартного вміння підлаштовуватися під сьогоднішнє та робити висновки, пропозиції для покращення того чи іншого процесу, що вивчається, тощо. Методика підготовки і проведення практичних занять охоплює декілька етапів. Зокрема на першому етапі, попередньої підготовки до Кокоша В.М. Інноваційні підходи до організації та методичного забезпечення навчально-пізнавальної діяльності студентів на практичних заняттях з дисципліни «Страхові послуги» Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції педагогічних і науково-педагогічних працівників, науковців та молодих учених (14-15 грудня 2017 року, м. Ніжин) 305 практичного заняття я провожу контроль та актуалізацію опорних знань студентів такими способами: - опитування студентів по термінологічних картках, тестах; - відео демонстрація визначення з пропозицією подальшого його продовження; - фронтальне опитування; - термінологічні, економічні диктанти, де, наприклад, студенти отримують бланк із завданнями, в які вписують елементи визначень, яких не вистачає; - застосовую конспект конфліктних ситуацій, де запропонована, невирішена проблема і студент має вирішити її із застосуванням раніше вивченого матеріалу. Дозволяю при цьому, застосовувати комп'ютер з виходом в Інтернет-мережу, де можна знайти відеоролики по темах, показати практичне застосування тієї чи іншої виробничої ситуації, це стимулює студента та дозволяє застосувати, навички пошукової, науково-дослідної роботи, розвинути творчий підхід, креативне мислення, навчитися аналізувати та поглиблювати знання по темі вивчення. По завершенню актуалізації опорних знань студенти отримують методичні вказівки до проведення практичного заняття, де вказана тема, мета, забезпечення заняття, хід роботи, обов'язково включена теоретична довідка з основними термінами, поняттями, формулами, які є алгоритмом для розв'язку задач. Обов'язково є розв'язана типова задача та завдання для самостійного розв'язку. Слід зауважити, що в методичні вказівки обов'язково включена інформація про те, що студенти повинні знати та вміти за результатами проведеної роботи, тобто по її фактичному завершенню вони мають можливість оцінити рівень отриманих знань, умінь та навичок. Звичайно, в світі інформаційно-комп'ютерних, інноваційнопедагогічних технологій, де сучасний рівень науки і техніки потребує формування і виховання творчо мислячих кваліфікованих робітників, сьогоднішньому студенту недостатньо лише поглинання «готової» інформації і не можна обмежитись простим розв'язуванням задач. Для підвищення зацікавленості до

обраної професії, навчальної дисципліни, обов'язково потрібно застосовувати різноманітні особистісноорієнтовані технології навчання. Модернізація змісту освіти і науки в Україні 306 «Якісний професійний підхід – запорука успішної підготовки фахівця» При проведенні практичних занять важливим є залучення якомога більшої кількості органів почуттів студентів: слуху, зору, дотику. Саме тому нові терміни та інформацію студенти краще сприймають, коли має місце використання наочності. Наприклад, використання мультимедійних презентацій, які допомагають закріпити теоретичний матеріал лекцій; формувати практичні навички. При виконанні практичних робіт на заповнення бланків документів, зокрема договорів страхування, з навчальної дисципліни «Страхові послуги», застосовую метод анімації, коли студенти ознайомлюються з реквізитами документу, поступово заповнюють договори, перевіряють за допомогою слайдів правильність їх заповнення. Головна задача сучасного викладача - навчити студента самостійно шукати способи розв'язання проблем, пов'язаних з реальними ситуаціями у житті, з майбутньою діяльністю. Важливу роль при цьому, відіграють ділові ігри, як метод активного соціального навчання. Ділова гра – це система відтворення управлінських процесів, які мали місце в минулому або можливі в майбутньому, в результаті якої встановлюється зв'язок і закономірність взаємодії існуючих методів пошуку рішень на результати виробництва в даний час і на перспективу. Для того, щоб розвивати логічне мислення, активізувати розумову діяльність студентів, сформувані у них потреби в навчанні, сприяти розвитку інтересу до обраної професії з навчальної дисципліни «Страхові послуги» при укладанні договорів страхування я пропоную студентам ділову гру, яка поєднує в собі метод роботи в парах. Ділова гра проходить певними етапами - 1-й презентація цілей та умов проведення перед учасниками; формування складу учасників; визначення ролей страховика, страхувальника, де одна сторона це страховик, інша – страхувальник, 2-й етап - моделювання страхових відносин, що виникають між клієнтом та страховою компанією; визначення умов страхування, строків, розмірів страхових платежів, їхня мета на цьому етапі – укласти договір страхування та виписати страховий поліс; 3-й етап - презентація проведення зустрічей сторін з питань отримання страхового поліса та визначення умов страхування; підведення підсумків. Кокоша В.М. Інноваційні підходи до організації та методичного забезпечення навчально-пізнавальної діяльності студентів на практичних заняттях з дисципліни «Страхові послуги» Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції педагогічних і науково-педагогічних працівників, науковців та молодих учених (14-15 грудня 2017 року, м. Ніжин) 307 Даний метод дозволяє не лише навчитись заповненню документації, а й набути навичок, які необхідні людині для ділового спілкування та співпраці. Дуже цікавою формою є проведення практичних занять в реальних умовах діяльності. Ведеться тісна співпраця з рядом страхових компаній міста. Там ми проводимо виробничі екскурси та їхні представники проводять з нами ознайомчі лекції та практичні заняття, зокрема, про мистецтво ведення переговорів та залучення клієнтів. При проведенні практичних занять також застосовуються елементи випереджаючого навчання із залученням студентів до пошукової роботи. Наприклад з дисципліни «Страхові послуги» при проведенні практичного заняття на тему «Фінансова діяльність страхової компанії» студенти вивчають інформацію та презентують її, зокрема, про відсоток страхових компаній, які займаються новими видами страхування в Україні за останні роки, визначають тенденцію до збільшення чи зменшення попиту на ці послуги, створюють схеми, діаграми, які на занятті ми детально опрацьовуємо, аналізуємо цю інформацію та робимо певні висновки. При викладанні цієї дисципліни я також застосовую метод «дерева рішень». Метод дерева рішень – метод ситуаційного аналізу, сутність якого полягає у процедурі прийняття управлінських рішень з погляду оцінки рівня ризику з певного питання, яке виникає в результаті реалізації будь-яких проектів. Метод побудови «дерева рішень» я застосовую на практичному занятті по темі: «Страховання майна і відповідальності громадян», де студенти оцінюють наскільки вигідно чи невигідно

страхувати те чи інше майно на підприємстві. Дерево рішень застосовую у такому варіанті - у вигляді деревовидної структури. Де на вузлах дерева через його гілки відображені проблеми вирішення, як правильні, так і ні. Кожна гілка визначає раціональність цього рішення, враховуючи ймовірність настання негативної події. І студент тільки володіючи певними знаннями по темі вивчення може вибрати єдине правильне альтернативне рішення. В даному випадку потрібно вибрати оптимальний варіант страхувати основні засоби, які підлягають зносу чи ні. Модернізація змісту освіти і науки в Україні 308 «Якісний професійний підхід – запорука успішної підготовки фахівця» На заключному етапі завершення практичного заняття, для остаточного закріплення матеріалу та виявлення наскільки студенти засвоїли його, пропонується метод «Займи позицію», роздаю картки червоного та жовтого кольорів, і коли ситуація з'являється на екрані вони підіймають картку з тією, яку вони вважають правильною. Це дозволяє виявити наскільки вони запам'ятали те чи інше визначення, ту чи іншу формулу. Ще одним із методів остаточного контролю володіння темою, є комп'ютерне тестування. Тести виконують не тільки контролюючи, але й навчальну функцію, це так званий підсумок до проведеного практичного заняття, перевірка чи готовий студент відповісти на ті запитання, знати ті відповіді, які він щойно розв'язав, чи правильно він все зрозумів та запам'ятав. Тести, застосовую, по деяких темах, у вигляді формул і при тільки при натисканні правильної відповіді вона з'являється на екрані, цей метод також допомагає краще запам'ятати інформацію, особливо формули, адже тут має місце використання наочності. Працюючи на практичному занятті, розв'язуючи ті чи інші проблеми, завдання, ситуаційні задачі, приймаючи вірні управлінські рішення, аналізуючи різні проблеми, питання, показники ми виявляємо найбільш здібних, обдарованих студентів, які в подальшому залучаються до роботи в гуртках, до написання науково-дослідних робіт, до участі в олімпіадах, до виступах на науково-практичних конференціях, де вони мають успіхи займаючи призові місця. Позитивні результати говорять про те, що застосування сучасних технологій дозволяє досягти: - розвитку особистості, її здібностей до творчої діяльності; - оновлення змісту навчання; - інтеграції знань, придбаних в ході вивчення суміжних дисциплін; - оптимізації процесу навчання, досягнення високої якості знань, умінь і навичок; - розвитку досвіду професійно-творчої діяльності; - переміщення акценту з процесу викладання на процес «навчання» самих майбутніх фахівців сприяє їх особистісно-орієнтованого навчання і вмінню мислити самостійно, що в свою чергу сприяє вдосконаленню професійної підготовки.